

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 78.007/1/V
van 29 augustus 2025

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging
van artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van
22 maart 2024 over de financiële tussenkomst in de
planschadevergoeding’

Op 17 juli 2025 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw verzocht binnen een termijn van dertig dagen, van rechtswege verlengd tot 2 september 2025,^{*} een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 maart 2024 over de financiële tussenkomst in de planschadevergoeding’.

Het ontwerp is door de eerste vakantiekamer onderzocht op 26 augustus 2025. De kamer was samengesteld uit Jeroen VAN NIEUWENHOVE, kamervoorzitter, Koen MUYLLE en David D’HOOGHE, staatsraden, Jan VELAERS, assessor, en Ilse ANNÉ, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Githa SCHEPPERS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 29 augustus 2025.

*

^{*} Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege verlengd wordt met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juni en 15 augustus.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 22 maart 2024 ‘over de financiële tussenkomst in de planschadevergoeding’, dat voorziet in een financiële tussenkomst voor gemeenten en provincies die een planschadevergoeding aan derden verschuldigd zijn. Artikel 4, tweede lid, van dat besluit heeft betrekking op de tussenkomst van 50% voor de planschadevergoeding voor percelen waarvoor de gemeente via een ruimtelijk uitvoeringsplan een herbestemming heeft doorgevoerd van een zone die onder de categorie van gebiedsaanduiding wonen, bedrijvigheid, recreatie of gemeenschaps- en nutsvoorzieningen valt, naar een bouwvrije zone die onder de categorie van gebiedsaanduiding natuur en reservaat, overig groen of agrarisch gebied valt.

Het ontwerp beoogt deze bepaling te verduidelijken door een rechtstreekse koppeling te maken tussen de categorieën of subcategorieën van gebiedsaanduiding van toepassing in het ruimtelijk uitvoeringsplan en het recht op financiële tussenkomst. De herbestemming moet specifiek gebeuren “naar een zone die onder de categorie van gebiedsaanduiding reservaat en natuur, de categorie overige groen of de subcategorie van gebiedsaanduiding bouwvrij agrarisch gebied, vermeld in artikel 2.2.6, §2, van de voormelde codex, valt, of naar een zone met bestemming agrarisch gebied met ecologisch belang of agrarisch gebied met natuurverweving, vermeld in artikel 4.4 van de bijlage bij het Besluit van de Vlaamse Regering van 11 april 2008 tot vaststelling van de nadere regels met betrekking tot de vorm en de inhoud van de ruimtelijke uitvoeringsplannen”.

RECHTSGROND

3. Het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 1.6.1, § 3, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna: VCRO), waarbij de Vlaamse Regering wordt gemachtigd om de nadere regels te bepalen voor de aanwending van de middelen van het BRV-fonds.

ALGEMENE OPMERKING

4. Punt 4.4 van de bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering van 11 april 2008 ‘tot vaststelling van de nadere regels met betrekking tot de vorm en de inhoud van de ruimtelijke uitvoeringsplannen’ bevat de typebepaling “gebied met overdruk natuurverweving”, terwijl in de ontworpen wijziging de termen “agrarisch gebied met ecologisch belang” en “agrarisch gebied met [overdruk] natuurverweving” worden gebruikt.

Die termen blijken als twee nieuwe subcategorieën van de gebiedsaanduiding landbouw te worden ingevoerd bij een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot bepaling van een bijkomende subcategorie van gebiedsaanduiding binnen de categorie van gebiedsaanduiding landbouw’, waarover de Raad van State op 14 augustus 2025 advies 78.003/1/V heeft gegeven. De gemachtigde opperde in dat verband het volgende:

“Een oplossing zou er o.i. (...) kunnen in bestaan om het wijzigingsbesluit m.b.t. de financiële tussenkomst in de planschadevergoeding af te stemmen op het besluit tot creatie van de bijkomende subcategorieën binnen de hoofdcategorie van gebiedsaanduiding ‘landbouw’. Met name door i.p.v. te verwijzen naar de bestemmingen ‘agrarisch gebied met ecologisch belang’ of ‘agrarisch gebied met natuurverweving’, te verwijzen naar de nieuw gecreëerde subcategorieën van gebiedsaanduiding. Daarmee zou ook aangesloten worden bij het algemene opzet van het wijzigingsbesluit m.b.t. de financiële tussenkomst in de planschadevergoeding, met name duidelijkheid over de tussenkomst te creëren door voor de toepassing te verwijzen naar bestemmingswijzigingen die ressorteren onder bepaalde (sub)categorieën van gebiedsaanduiding (zie de toelichting in de nota aan de Vlaamse Regering). Dat opzet kon tot hertoe niet integraal bereikt worden doordat agrarische gebieden met natuurverweving of agrarisch gebieden met ecologisch belang niet ressorteren onder de VCRO-subcategorie van gebiedsaanduiding ‘bouwvrij agrarisch gebied’, terwijl volgens de actueel gebruikte voorschriften voor deze gebieden ze (bijna) steeds bouwvrij zijn (zie onder meer het typevoorschrift voor ‘agrarisch gebied met overdruk natuurverweving’), en een herbestemming met gebruik van dergelijk voorschrift dus best wel in aanmerking komt voor de tussenkomst in de planschade.

We begrijpen dat een tekst conform deze alternatieve oplossing slechts door de Vlaamse Regering definitief kan goedgekeurd worden indien eerst of minstens gelijktijdig de Vlaamse Regering het besluit tot creatie van de nieuwe subcategorieën van gebiedsaanduiding definitief goedkeurt (en het eerst vermelde BVR niet in werking treedt vóór het tweede vermelde BVR).”

Er kan worden ingestemd met de suggestie van de gemachtigde om naar de twee voormelde nieuwe subcategorieën te verwijzen zoals bepaald in het voormelde ontworpen besluit. Aangezien in geen van beide ontwerpen is voorzien in een regeling van de inwerkingtreding, moet erover worden gewaakt dat de thans ontworpen regeling niet eerder wordt bekendgemaakt dan het te nemen besluit waarnaar wordt verwezen.

ONDERZOEK VAN DE TEKSTAanhef

5. Aangezien de Vlaamse minister bevoegd voor de begroting zijn akkoord heeft verleend op 19 mei 2025, moet de vermelding van het advies van de Inspectie van Financiën in de rubriek ‘Vormvereisten’ in de aanhef worden vervangen door de vermelding van dat begrotingsakkoord.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Ilse ANNÉ

Jeroen VAN NIEUWENHOVE